

Kuusamon kaupunki haluaa jäädyttää uraaniin liittyvät varaus- ja valtaushankkeet

Kuusamon kaupunki ei halua uranikaivostoimintaa suojellun Koutajoen (Kitka- ja Oulankajokien) vesistön rannoille. Kaupungin kanta on, että mahdollisen uranikaivostoiminnan myönteisetkään vaikutukset muun muassa työllisyydelle eivät riitä kompensoimaan sen kielteisiä vaikutuksia Kuusamon kahdelle merkittävälle elinkeinolle, matkailulle ja alkutuotannolle. Ko. kaivostoiminta muodostaisi ympäristö- ja terveystarvian alueen ainutlaatuiselle luonnolle ja vuosikymmeniä huolella rakennetulle luonto- ja matkailukaupungin imagolle. Jo valtauspäätöksestä ja tutkimuksista välittyvä tieto heikentää koko Koillismaan luonto- ja matkailutuotteiden imagoa ja alueen eri elinkeinojen kehittymistä.

Kanadalaisen Namura Finland Oy:n valtaushakemuksen tultua vireille 7.2.2006 on Kauppa- ja teollisuusministeriö kuullut Kuusamon kaupunkia ainoastaan tiedustelemalla alueen kaavoituksellista tilannetta. Yhdyskuntajohtaja Mika Mankinen on 18.7.2006 antanut asiasta lausunnon joka on liitteenä. Kuusamon kaupunki olisi toivonut, että jo tässäkin tiedustelussa normaalit hyvän hallintotavan ja modernin, vuorovaikutteisen päätöksenteon perusteet ministeriön ja kaupungin välillä olisivat mahdollistaneet laajemman tiedon välityksen. Tällöin kaupunki olisi tiennyt mihin tietoja välitettiin ja olisi lausunnossaan pyyntöä laajemmin voinut antaa asian käsittelyä paremmin palvelevaa tietoa Kauppa- ja teollisuusministeriölle. Kaupungilla ei ollut 18.7.2006 lausuntoaan antaessaan riittävästi tietoa valtaushakemuksesta eikä näitä tietoja kaupungille välitetty joten Kuusamon kaupunki laatiessaan lausunnon valtaushakemuksesta teki sen vajavaisin tiedoin ja perustein. Epävirallisesti Kuusamon kaupunki on eri yhteyksissä ilmaissut ja tulee myös jatkossa ilmaisemaan kielteisen suhtautumisensa mahdolliseen uranikaivostoimintaan.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on käsiteltyään valtaushakemusta antanut 19.1.2007 päätöksen jolla Namura Finland Oy on tiukasti rajatuin ehdoin saanut valtausoikeuden Kouvertvaaran alueella Kuusamon kaupungin Vasaraperän ja Rukajärven kylien alueella. Ehtojen mukaisesti käytännössä on mahdollista suorittaa radon mittauksia yhden vuoden aikana. Jos tutkimukset johtavat merkittävien radonpitoisuuksien löytymiseen, lienee Namura Finland Oy:n tarkoitus jatkaa tutkimuksia ja hakea valtaukselleen jatkoaikaa valtaushakemuksella.

Suomen nykyinen kaivoslaki mahdollistaa kaivosvaltauksen teon yleistä mielipidettä tai paikkakunnan kantaa kuulematta. Kaivoslain 10 §:n mukaan Kauppa- ja teollisuusministeriön on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksella tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset. Merkittävää ympäristövaikutusten ja alueen eri elinkeinoihin kohdistuvaa arviointia ei suoriteta eikä kaivostoiminnan yleistä soveltuvuutta tai merkitystä alueelle tai sen suhdetta muihin elinkeinoihin selvitetä valtaushakemuksen yhteydessä. Tässä mielessä Suomen kaivoslaki on väljä ja vanhentunut.

Kuusamon kaupungin kanta on, että kaikki uraaniin liittyvät varaus- ja valtaushankkeet mukaan lukien Kouvertvaaran valtaushanke tulisi jäädyttää siihen saakka, kunnes kaivoslaki on perusteiltaan uudistettu modernimmaksi ja uuteen kaivoslakiin on kirjattu erillinen uraaniminilaki tai asetus, joka määritteli tiukemmin uranikaivostoimintaa koskevan lupaprosessin, tiedotuksen, kuulemisperusteet, kansalaisten perustuslain mukaiset oikeudet, ympäristö- ja terveystarvian näkökulmat sekä mahdollistaisi kunnille veto-oikeuden uranikaivoshankkeissa.

Kuusamon kaupunki ei edellä mainittuihin perusteisiin vedoten hyväksy varsinaisen uraanikaivostoiminnan aloittamista paikkakunnalla ja tulee tuomaan vastustavan kantansa esiin kaikissa tilanteissa joilla on kaivostoiminnan aloittamisen osalta merkitystä.

[Yhdyskuntajohtaja Mika Mankisen lausunto](#) [18.7.2006]

KUUSAMON KAUPUNKI

Timo Majava

Timo Halonen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Kaupunginjohtaja